O texto desta página na língua original et foi recentemente alterado. A tradução deste texto para português está em curso.

estónio

Traduções já disponíveis nas seguintes línguas: en.

Swipe to change

Qual a lei nacional aplicável?

Estónia

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Aspectele legate de legea aplicabilă sunt reglementate în principal de Legea privind dreptul internațional privat (denumită în continuare „PILA”).

Partea generală a Legii privind Codul civil a reglementat legea aplicabilă înainte de intrarea în vigoare a PILA la 1 iulie 2002; în prezent, PILA se aplică în locul acesteia, în aproape toate cauzele, în temeiul articolului 24 din Legea privind dreptul obligațiilor, al părții generale a Legii privind Codul civil, precum și al actului de punere în aplicare a Legii privind dreptul internațional privat.

În plus, prioritatea normelor care decurg din legislația aplicabila a UE față de legislația națională trebuie să fie luată în considerare, împreună cu principiul care rezultă din articolul 123 din Constituția Republicii Estonia, conform căruia, atunci când legile sau alte prevederi legislative ale Estoniei intră în conflict cu un tratat internațional ratificat de Parlamentul Estoniei, se aplică dispozițiile tratatului internațional. Estonia a semnat, de asemenea, patru acorduri privind asistența judiciară cu Rusia, Ucraina, Polonia, Letonia și Lituania, care reglementează inclusiv aspecte legate de legea aplicabilă.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare, semnată la Haga la 4 octombrie 1961; pentru informații suplimentare, a se vedea: https://www.riigiteataja.ee/akt/78853.

Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, semnată la Roma la 19 iunie 1980; pentru informații suplimentare, a se vedea: https://www.riigiteataja.ee/akt/1026913.

Convenția asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor, semnată la Haga la 19 octombrie 1996; pentru informații suplimentare, a se vedea: https://www.riigiteataja.ee/akt/214112011002.

Protocolul privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere, semnat la Haga la 23 noiembrie 2007; pentru informații suplimentare, a se vedea: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f30b46bd-fcdd-4b33-8b08-5b06e4a09b88.0022.02/DOC_2&format=PDF.

1.3 Principalele convenţii bilaterale

Acordul dintre Republica Estonia, Republica Letonia și Republica Lituania privind asistența judiciară și raporturile juridice, semnat la Tallinn, la 11 noiembrie 1992; mai multe informații sunt disponibile la: Riigi Teataja.

Acordul dintre Republica Estonia și Federația Rusă privind asistența judiciară și raporturile juridice în materie civilă, penală și de dreptul familiei, semnat la Moscova, la 26 ianuarie 1993; mai multe informații sunt disponibile la: Riigi Teataja.

Acordul dintre Republica Estonia și Ucraina privind asistența judiciară și raporturile juridice în materie civilă și penală, semnat la Kiev, la 15 februarie 1995; mai multe informații sunt disponibile la: Riigi Teataja.

Acordul dintre Republica Estonia și Republica Polonă privind asistența judiciară și raporturile juridice în materie de drept civil, dreptul muncii și drept penal, semnat la Tallinn, la 27 noiembrie 1998; mai multe informații sunt disponibile la: Riigi Teataja.

Regulamente ale Uniunii Europene

Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”) (JO L 199, 31.7.2007, p. 40-49);

Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale („Roma I”) (JO L 177, 4.7.2008, p. 6-16);

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (JO L 7, 10.1.2009, p. 1-79);

Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor (JO L 201, 27.7.2012, p. 107-134);

Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp (JO L 343, 29.12.2010, p. 10-16);

Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind procedurile de insolvență (JO L 141, 5.6.2015, p. 19-72).

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

În cazul în care o lege, un acord internațional sau o tranzacție impune aplicarea unei legi străine, instanțele vor aplica această lege, indiferent dacă s-a cerut sau nu aplicarea acestei legi. Cu alte cuvinte, obligația instanțelor de a aplica o lege străină nu depinde de solicitarea sau nesolicitarea unei părți [articolul 2 alineatul (1) din PILA].

În unele cauze aflate pe rolul instanțelor civile în care părțile aveau dreptul de a ajunge la un acord privind alegerea legii aplicabile, instanțele estoniene au aplicat legea estoniană în locul legii străine, dat fiind că părțile au renunțat implicit la dreptul lor de a alege legea străină.

2.2 Retrimiterea

În cazul în care PILA impune aplicarea legii străine (trimitere), se aplică normele de drept internațional privat din țara relevantă. În cazul în care normele respective impun aplicarea legii estoniene (remitere), se aplică normele de drept material estonian [articolul 6 alineatul (1) din PILA].

Prin urmare, dacă legea străină retrimite la legea estoniană, se aplică normele de drept material estonian.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Crearea sau epuizarea unui drept *in rem* trebuie să se stabilească în conformitate cu legea țării în care se afla bunul la momentul creării sau al epuizării dreptului *in rem* [articolul 18 alineatul (1) din PILA]. Prin urmare, în cazul în care locul situării bunului se schimbă după crearea sau epuizarea unui drept *in rem*, legea aplicabilă acestuia se modifică, de asemenea. Capacitatea juridică activă și pasivă a unei persoane fizice intră sub incidența legii țării în care aceasta își are domiciliul [articolul 12 alineatul (1) din PILA]. Prin urmare, dacă se modifică țara de domiciliu a unei persoane, legea aplicabilă capacității sale juridice pasive și active se modifică, de asemenea. Cu toate acestea, legea prevede, de asemenea, că o schimbare a domiciliului nu limitează capacitatea juridică activă dobândită deja [articolul 12 alineatul (3) din PILA].

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Legea străină nu este aplicată dacă aceasta intră în mod evident în contradicție cu principiile esențiale ale dreptului estonian (ordinea publică). În astfel de cazuri, se aplică legea estoniană (articolul 7 din PILA).

Faptul dacă legea străină prevede sau nu o normă de drept care nu există în dreptul estonian nu este decisiv în astfel de cazuri; în schimb, în temeiul clauzei privind ordinea publică, legea estoniană se aplică în locul legii străine în cazul în care aplicarea legii străine ar intra în mod clar în contradicție cu principiile esențiale ale dreptului estonian.

Legislația aplicabilă obligațiilor contractuale prevede, de asemenea, că dispozițiile capitolului relevant din PILA nu aduc atingere aplicării acelor dispoziții din dreptul estonian care sunt aplicabile, indiferent de legea care reglementează contractele (articolul 31 din PILA). Articolul 32 alineatul (3) din lege subliniază, în continuare, că alegerea părților ca legea străină să reglementeze un contract, indiferent dacă acestea au ales sau nu și jurisdicția străină, nu este de natură, în cazul în care toate elementele relevante pentru contract la momentul efectuării alegerii respective au legătură cu o singură țară, să aducă atingere aplicării acelor norme din legislația țării respective de la care nu se poate deroga prin contract (norme imperative).

2.5 Proba legii străine

Deși se prevede, ca principiu general, că instanțele judecătorești trebuie să aplice legea străină în situațiile în care acest lucru este impus de o lege, de un acord internațional sau de o tranzacție, indiferent dacă o astfel de aplicare este sau nu solicitată [articolul 2 alineatul (1) din PILA], autoritățile și instanțele pot solicita asistență din partea părților sau a autorităților publice în ceea ce privește stabilirea legii străine care trebuie aplicată.

Deși părțile pot depune documente la instanțe pentru a stabili conținutul legii străine, instanțele nu sunt obligate să adere la astfel de documente [articolul 4 alineatul (2) din PILA]. Instanțele judecătorești au, de asemenea, dreptul de a solicita asistență din partea Ministerului Justiției sau din partea Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Estonia, precum și de a colabora cu experți [articolul 4 alineatul (3) din PILA].

Părțile la o procedură civilă au obligația să dovedească legea în vigoare în afara Republicii Estonia, a dreptului internațional sau a dreptului cutumiar, numai în măsura în care instanța nu are cunoștință de o astfel de lege în conformitate cu articolul 234 din Codul de procedură civilă (denumit în continuare „CPC”). De asemenea, instanța poate utiliza și alte surse de informații și poate efectua alte acte pentru a stabili conținutul legii, astfel cum se descrie în alineatul anterior cu referire la articolul 4 din PILA.

Dreptul instanțelor de a solicita informații în vederea stabilirii conținutului legii care trebuie aplicată se bazează pe principiul contradictorialității în procedura civilă. Acest principiu este exprimat, în special, la articolul 5 alineatele (1) și (2) din Codul de procedură civilă, unde se prevede că procedurile din cadrul unei acțiuni sunt desfășurate pe baza faptelor și a cererilor depuse de părți în cadrul acțiunii, precum și că părțile au drepturi și șanse egale de a-și susține cererile și de a infirma sau contesta documentele depuse de partea adversă. În acest sens, o parte poate alege faptele pe care le prezintă în vederea susținerii cererii sale, precum și mijloacele de probă necesare pentru a dovedi faptele respective.

De asemenea, legea permite excepții prin care dreptul estonian este aplicabil atunci când conținutul legii străine nu poate fi stabilit într-un termen rezonabil, în pofida tuturor eforturilor [articolul 4 alineatul (4) din PILA].

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

În mod similar cu alte aspecte de drept internațional privat, legea aplicabilă contractelor în Estonia este reglementată de PILA, cu excepția cazului în care se prevede altfel în legislația internațională. Legea care reglementează un contract poate fi stabilită, de asemenea, pe baza unui acord între părți sau, în cazul în care PILA nu le acordă părților dreptul să aleagă legea aplicabilă, pe baza legii aplicabile stabilite utilizând criteriile prevăzute în acest sens. Întrucât, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Legea falimentului, procedura de faliment se supune dispozițiilor Codului de procedură civilă, cu excepția cazului în care Legea falimentului prevede altfel și, în temeiul articolului 8 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, procedurile în instanță se desfășoară pe baza dreptului estonian de procedură civilă, legea aplicabilă în cazul procedurilor de faliment desfășurate în Estonia este legea estoniană sau legea aplicabilă în baza unui acord între părți sau, în lipsa unui astfel de acord, legea aplicabilă stabilită conform criteriilor prevăzute în PILA.

Conform dispozițiilor PILA, contractele trebuie să fie reglementate de legea țării convenite de către părți. Părțile pot alege legea care reglementează întregul contract sau o parte a acestuia în cazul în care contractul poate fi divizat într-o asemenea manieră [articolul 32 alineatele (1) și (2) din lege]. Cu toate acestea, opțiunea părților privind legea aplicabilă, exprimată printr-un acord, nu este absolută. Articolul 32 alineatul (3) din lege stipulează că alegerea părților ca legea străină să reglementeze un contract, indiferent dacă acestea au ales sau nu și jurisdicția străină, nu este de natură, în cazul în care toate elementele relevante pentru contract la momentul efectuării alegerii respective au legătură cu o singură țară, să aducă atingere aplicării acelor norme din legislația țării respective de la care nu se poate deroga prin contract (norme imperative).

În cazul în care părțile nu au ales legea care reglementează un contract, contractul este reglementat de legea țării cu care acesta prezintă legăturile cele mai strânse. În cazul în care contractul este divizibil și o parte din contract prezintă în mod independent legături mai strânse cu o altă țară, partea respectivă poate fi reglementată de legea acelei alte țări [articolul 33 alineatul (1) din PILA].

Se consideră că un contract prezintă legăturile cele mai strânse cu țara în care partea care trebuie să îndeplinească obligația caracteristică a contractului are, la data încheierii contractului, domiciliul sau, în cazul organului de conducere al părții respective, sediul. În cazul în care contractul este încheiat în cadrul activității comerciale sau profesionale a părții care trebuie să îndeplinească obligația caracteristică a contractului, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat sediul comercial principal al părții respective. În cazul în care contractul impune ca obligația caracteristică a contractului să fie îndeplinită într-un sediu comercial, altul decât sediul principal, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat un alt astfel de alt sediu comercial [articolul 33 alineatul (2) din PILA].

În cazul bunurilor imobile și al contractelor de transport, sunt prevăzute derogări de la norma generală privind locul de executare a unui contract. În cazul în care obiectul unui contract este un drept asupra bunurilor imobile sau un drept de a folosi bunuri imobile, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat bunul imobil respectiv [articolul 33 alineatul (4) din PILA]. În cazul unui contract de transport, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat sediul comercial principal al transportatorului la momentul în care s-a încheiat contractul, dacă locul de plecare sau de destinație sau, în cazul unui contract de transport de bunuri, sediul comercial principal al expeditorului sau locul de încărcare sau de descărcare se află, de asemenea, în aceeași țară [articolul 33 alineatul (5) din PILA].

De asemenea, se aplică norme speciale pentru contractele încheiate cu consumatorii (articolul 34 din PILA), contractele de muncă (articolul 35 din PILA) și contractele de asigurare (articolele 40-47 din PILA). Scopul acestor norme speciale este de a asigura protecția consumatorului, a angajatului și a deținătorului poliței de asigurare, ca parte contractuală mai defavorizată.

În cazul contractelor încheiate cu un consumator, este posibilă, de asemenea, stabilirea prin acord a legii care reglementează contractul, cu condiția ca un astfel de acord să nu priveze consumatorul de protecția acordată acestuia în temeiul normelor imperative din țara sa de domiciliu, dacă: 1) în țara de domiciliu a consumatorului, încheierea contractului a fost precedată de o ofertă specifică adresată consumatorului sau de publicitate și consumatorul a efectuat în țara respectivă toate acțiunile necesare pentru încheierea contractului; 2) partenerul contractual al consumatorului sau un reprezentant al partenerului a primit comanda din partea consumatorului în țara de domiciliu a acestuia din urmă; 3) contractul vizează vânzarea de bunuri și consumatorul s-a deplasat din țara sa de domiciliu într-o altă țară și a plasat comanda în acea țară diferită, cu condiția ca deplasarea consumatorului să fi fost organizată de vânzător cu scopul de a convinge consumatorul să încheie contractul. În lipsa unui acord cu privire la legea aplicabilă, contractele încheiate cu un consumator sunt reglementate de legea țării de domiciliu a consumatorului.
În cazul unui contract de muncă, alegerea legii aplicabile nu poate priva angajatul de protecția acordată acestuia în temeiul normelor juridice imperative ale țării, care ar fi fost aplicabile în lipsa unei alegeri a legii aplicabile. În lipsa unei alegeri a legii aplicabile, un contract de muncă este reglementat de legea țării în care: 1) angajatul își desfășoară în mod obișnuit activitatea în cursul executării contractului, chiar dacă angajatul este angajat temporar într-o altă țară; 2) este situată unitatea prin care angajatul a fost recrutat, în cazul în care angajatul nu își desfășoară în mod obișnuit activitatea pe teritoriul aceleiași țări.
Contractele de asigurare fac obiectul unor norme mai specifice. Termenele și condițiile pe care se pot baza acordurile privind legea aplicabilă sunt prevăzute la articolele 42-44. În cazul în care părțile unui contract de asigurare nu au ajuns la un acord cu privire la legea care reglementează respectivul contract și domiciliul sau organul de conducere al deținătorului poliței, precum și riscul asigurat, sunt situate pe teritoriul aceleiași țări, se aplică legea țării respective [articolul 45 alineatul (1) din PILA]. În cazul în care nu sunt îndeplinite aceste cerințe, se aplică legea țării cu care contractul are cele mai strânse legături. Se presupune că respectivul contract are cele mai strânse legături cu țara în care este situat riscul asigurat [articolul 45 alineatul (2) din PILA].

3.2 Obligații extracontractuale

Legislația estoniană prevede diferite motive pentru alegerea legii în funcție de natura obligației necontractuale în cauză.
Cererile împotriva îmbogățirii fără justă cauză care rezultă din îndeplinirea unei obligații sunt guvernate de legea țării care reglementează raportul juridic efectiv sau presupus pe baza căruia a fost îndeplinită obligația; cererile împotriva îmbogățirii fără justă cauză care rezultă din încălcarea unui drept al unei alte persoane sunt reglementate de legea țării în care s-a săvârșit încălcarea. În alte cazuri, cererile care rezultă din îmbogățirea fără justă cauză sunt reglementate de legea țării în care s-a produs îmbogățirea fără justă cauză [articolul 48¹ alineatele (1)-(3) din PILA].
Cererile rezultate din gestiunea de afaceri (*negotiorum gestio*) sunt reglementate de legea țării în care gestionarul de afaceri (*negotiorum gestor*) a efectuat actul, iar cererile care decurg din îndeplinirea obligațiilor unei alte persoane se supun legii care reglementează astfel de obligații [articolul 49 alineatele (1)-(2) din PILA].
Ca regulă generală, cererile care rezultă din cauzarea nelegală de prejudicii sunt reglementate de legea țării în care a avut loc actul sau evenimentul care stă la baza cauzării prejudiciului. În cazul în care consecințele nu devin evidente în țara în care a avut loc actul sau evenimentul pe care se bazează cererea, legea țării în care au survenit consecințele actului sau ale evenimentului se aplică la cererea părții prejudiciate [articolul 50 alineatele (1)-(2) din PILA]. Cu toate acestea, se aplică o restricție în ceea ce privește despăgubirile acordate pentru cauzarea nelegală de prejudicii. În cazul în care o cerere rezultată din cauzarea nelegală de prejudicii este reglementată de legea străină, astfel de despăgubiri dispuse în Estonia nu trebuie să fie semnificativ mai mari decât despăgubirile prevăzute de legea estoniană pentru prejudicii similare (articolul 52 din PILA).
Legea permite, de asemenea, părților să convină să aplice legea estoniană după producerea unui eveniment sau după executarea unui act din care rezultă o obligație necontractuală. Alegerea legii nu aduce atingere drepturilor terților (articolul 54 din PILA).

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Nicio normă distinctă privind legea aplicabilă nu se aplică numelor de persoane în temeiul dreptului estonian.
Dreptul estonian se aplică în ceea ce privește stabilirea domiciliului unei persoane fizice (articolul 10 din PILA). Cetățenia unei persoane fizice este stabilită în temeiul legii țării a cărei cetățenie urmează a fi decisă; dacă o persoană fizică are cetățenii multiple, se aplică cetățenia țării cu care persoana are legăturile cele mai strânse; și, în cazul unui apatrid, al unei persoane a cărei cetățenie nu poate fi stabilită sau al unui refugiat, se utilizează domiciliul persoanei în locul cetățeniei acesteia [articolul 11 alineatele (1)-(3) din PILA].
Legea țării de domiciliu a unei persoane fizice se aplică capacității juridice pasive și active a acesteia, însă o schimbare de domiciliu nu limitează capacitatea juridică activă dobândită deja [articolele 12 alineatele (1)-(2) din PILA].
O normă specială precizează situațiile în care o persoană poate invoca incapacitatea; cu toate acestea, operațiunile care decurg din dreptul familiei sau din dreptul succesoral și operațiunile privind bunurile imobile situate într-o altă țară sunt exceptate de la normă [articolul 12 alineatul (4) din PILA]. Cu toate acestea, norma generală prevede că, în cazul în care o persoană încheie o tranzacție fără însă a avea capacitate juridică activă sau în timp ce capacitatea sa juridică activă este restricționată în temeiul legii țării sale de domiciliu, persoana respectivă nu are dreptul să invoce incapacitatea în cazul în care are capacitate juridică activă în conformitate cu legea țării în care a încheiat tranzacția. Norma generală nu se aplică dacă cealaltă parte a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de lipsa de capacitate juridică activă a persoanei [articolul 12 alineatul (3) din PILA].

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Relațiile de dreptul familiei între un părinte și un copil sunt reglementate de legea țării de domiciliu a copilului (articolul 65 din PILA). Drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor derivă din filiația copiilor, care se stabilește în conformitate cu procedura stabilită prin lege; filiația nu este supusă respectării unor norme distincte privind legea aplicabilă.
Filiația se stabilește sau se contestă în conformitate cu legea țării de domiciliu a copilului la momentul nașterii sale; cu toate acestea, în cazuri speciale, filiația poate, de asemenea, să fie stabilită sau contestată în conformitate cu legea țării de domiciliu a unui părinte sau a țării de domiciliu a copilului la momentul contestației (articolul 62 din PILA).

3.4.2 Adopția

Adopția este reglementată de legea țării de domiciliu a părintelui adoptiv. Adopția de către soți se supune legii care reglementează consecințele juridice generale ale căsătoriei la momentul adopției [articolul 63 alineatul (1) din PILA]. Aceasta înseamnă că adopția de către soți este reglementată, în principal, de legea țării de domiciliu comune a soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], dar legea enumeră, de asemenea, o serie de motive alternative pentru alegerea legii în cazurile în care soții nu au o țară de domiciliu comună [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].
În cazul în care adopția unui copil în temeiul legii țării de domiciliu a copilului necesită consimțământul acestuia sau al unei alte persoane care, în temeiul dreptului familiei, are o relație cu copilul, consimțământul se supune legii țării respective [articolul 63 alineatul (2) din PILA].
În cazul în care adopția este reglementată de o lege străină sau în cazul în care un copil este adoptat pe baza hotărârii unei instanțe străine, legea precizează separat că o astfel de adopție are același efect în Estonia ca cel pe care îl are în conformitate cu legea în temeiul căreia a fost adoptat copilul (articolul 64 din PILA). De asemenea, trebuie subliniat faptul că, atunci când este adoptat un copil cu domiciliul în Estonia, toate celelalte condiții pentru adopție care decurg din dreptul estonian trebuie, de asemenea, să fie respectate, astfel cum prevede legea țării de domiciliu a copilului sau a soților [articolul 63 alineatul (3) din PILA].

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Consecințele juridice generale ale unei căsătorii trebuie să fie stabilite îndeosebi de legea țării de domiciliu comune a soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], însă legea enumeră, de asemenea, o serie de motive alternative pentru alegerea legii aplicabile în cazurile în care soții nu au o țară de domiciliu comună: aceeași cetățenie, ultima țară de domiciliu comună în cazul în care unul dintre soți locuiește încă în aceeași țară sau, în lipsa celor deja menționate, se aplică legea țării cu care soții au legăturile cele mai strânse din orice alt punct de vedere [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

Dreptul estonian se aplică în cazul procedurii de căsătorie în Estonia. O căsătorie care a avut loc într-o țară străină este considerată a fi valabilă în Estonia dacă a fost încheiată în conformitate cu procedura adecvată prevăzută de legea țării în care s-a încheiat căsătoria și dacă a îndeplinit condițiile materiale prealabile încheierii unei căsătorii, specificate de legile țărilor de domiciliu ale ambilor soți [articolul 55 alineatele (1)-(2) din PILA].

Ca regulă generală, condițiile prealabile pentru încheierea unei căsătorii și obstacolele din calea căsătoriei, precum și consecințele care decurg din aceasta sunt reglementate de legea țării de domiciliu a viitorilor soți [articolul 56 alineatul (1) din PILA]. O căsătorie anterioară a unui viitor soț sau a unei viitoare soții nu reprezintă un obstacol în calea încheierii unei noi căsătorii în cazul în care căsătoria anterioară a încetat printr-o decizie pronunțată sau recunoscută în Estonia, chiar dacă decizia respectivă nu este conformă cu legea țării de domiciliu a viitorului soț sau a viitoarei soții [articolul 56 alineatul (3) din PILA].

Se aplică o normă specială în cazul cetățenilor estonieni în ceea ce privește legea aplicabilă condițiilor prealabile căsătoriei; aceasta prevede că, în cazul în care un cetățean estonian nu îndeplinește o condiție prealabilă necesară pentru căsătorie în conformitate cu legea țării sale de domiciliu, se aplică legea estoniană dacă persoana îndeplinește condițiile prealabile necesare pentru căsătorie în conformitate cu legea estoniană [articolul 56 alineatul (2) din PILA].

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Legea estoniană nu prevede norme privind legea aplicabilă pentru concubinaj sau parteneriat. Pentru stabilirea legii aplicabile ar trebui aplicate normele din PILA prevăzute pentru raporturi juridice similare. În funcție de natura concubinajului sau a parteneriatului, pot fi adecvate normele aplicabile obligațiilor contractuale sau relațiilor de dreptul familiei.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Divorțurile sunt acordate conform legii care reglementează consecințele juridice generale ale căsătoriei și care este aplicabilă la momentul inițierii procedurii de divorț [articolul 60 alineatul (1) și articolul 57 din PILA]. Aceasta înseamnă că divorțurile sunt reglementate în primul rând de legea țării de domiciliu comune a soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], însă legea enumeră, de asemenea, o serie de motive alternative pentru alegerea legii aplicabile în cazurile în care soții nu au o țară de domiciliu comună: aceeași cetățenie, ultima țară de domiciliu comună în cazul în care unul dintre soți locuiește încă în aceeași țară sau, în lipsa celor deja menționate, se aplică legea țării cu care soții au legăturile cele mai strânse din orice alt punct de vedere [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

Ca excepție, legea estoniană poate fi aplicată în locul legii străine în cazul în care un divorț nu este permis în temeiul legii care reglementează consecințele juridice generale ale căsătoriei (articolul 57 din PILA) sau este permis numai în condiții foarte stricte. Această excepție se aplică cu condiția ca unul dintre soți să aibă reședința în Estonia sau să aibă cetățenie estoniană sau să fi avut reședința în Estonia sau cetățenie estoniană la momentul celebrării căsătoriei [articolul 60 alineatele (1)-(2) din PILA].

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Nu există norme de drept intern privind dreptul internațional privat aplicabil obligațiilor de întreținere care decurg din relațiile de familie și se furnizează trimiteri la legislația internațională relevantă.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Soții au posibilitatea de a alege legea aplicabilă drepturilor lor de proprietate în ceea ce privește proprietatea matrimonială. Prin urmare, în cazul în care soții au ales legea aplicabilă, se va aplica legea aleasă de aceștia. Cu toate acestea, soților nu li se permite să aleagă legea oricărei țări doresc. Aceștia pot alege între legea țării de domiciliu și legea țării de cetățenie a unuia dintre soți. În cazul în care soțul/soția are mai multe cetățenii, poate fi aleasă legea oricăreia dintre țările de cetățenie [articolul 58 alineatul (1) din PILA].

În Estonia, alegerea legii aplicabile este supusă unor cerințe formale imperative. Alegerea legii aplicabile în cazul drepturilor de proprietate ale soților trebuie să fie autentificată prin notariat. În cazul în care legea aplicabilă nu este aleasă în Estonia, alegerea legii este valabilă din punct de vedere formal dacă sunt respectate cerințele formale pentru contractele de proprietate matrimonială prevăzute de legea aleasă [articolul 58 alineatul (2) din PILA].

În cazul în care soții nu au ales legea aplicabilă, drepturile de proprietate ale acestora sunt reglementate de legea aplicabilă consecințelor juridice generale ale căsătoriei la momentul în care aceștia au încheiat căsătoria [articolul 58 alineatul (3) și articolul 57 din PILA]. Consecințele juridice generale ale căsătoriei sunt reglementate în primul rând de legea țării de domiciliu comune a soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], iar în lipsa acesteia se aplică legea țării de cetățenie comună a soților, legea ultimei țări de domiciliu comune a acestora dacă unul dintre soți încă mai are reședința în aceeași țară sau, în cazul în care lipsesc toate cele trei, se aplică legea țării cu care soții au legăturile cele mai strânse din orice alt punct de vedere [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

3.7 Testamente și succesiuni

Succesiunea este reglementată de legea ultimei țări de domiciliu a testatorului. O persoană poate preciza în testament sau în contractul de succesiune că legea aplicabilă patrimoniului său succesoral este legea țării sale de cetățenie. O astfel de precizare este invalidă în cazul în care persoana nu mai este cetățean al țării respective la momentul decesului.

Legea care reglementează succesiunea stabilește, în special, următoarele: (1) tipurile și efectul dispozițiilor testamentare; (2) capacitatea succesorală și nedemnitatea succesorală; (3) gradul de succesiune; (4) succesorii și relațiile dintre aceștia; și (5) răspunderea pentru datoriile testatorului.

Convenția de la Haga din 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare se aplică formei folosite pentru testamente și contracte de succesiune.

O persoană își poate întocmi, modifica sau revoca testamentul în cazul în care are capacitatea corespunzătoare prevăzută de legea țării sale de domiciliu la momentul întocmirii, modificării sau revocării testamentului. În cazul în care, în conformitate cu legea țării respective, persoana nu are capacitate juridică pentru a-și întocmi testamentul, își poate întocmi, modifica sau revoca testamentul dacă are acest drept în temeiul legii țării a cărui cetățean era la momentul întocmirii, modificării sau revocării testamentului. O schimbare de domiciliu sau de cetățenie nu limitează capacitatea juridică dobândită deja de a întocmi un testament. Cele menționate anterior au aplicabilitate cu privire la capacitatea unei persoane de a încheia, modifica sau rezilia un contract de succesiune.

Contractele de succesiune sunt reglementate de legea țării de domiciliu a testatorului la momentul încheierii contractului sau de legea țării de cetățenie, în cazul în care persoana respectivă stabilește în acest sens. Legea aplicabilă stabilește admisibilitatea, valabilitatea, conținutul și caracterul juridic obligatoriu al unui contract de succesiune, precum și consecințele contractului în temeiul dreptului succesoral.

La momentul întocmirii sale, testamentul reciproc trebuie să respecte legile țărilor de domiciliu ale ambilor testatori sau legea țării de domiciliu a unuia dintre soți, aleasă de comun acord de către testatori.

3.8 Proprietatea reală

Crearea sau epuizarea unui drept *in rem* este stabilită pe baza legii țării în care era situat bunul la momentul creării sau al epuizării dreptului. Este prevăzută o prescripție - un drept *in rem* nu trebuie să fie exercitat în contradicție cu principiile esențiale ale legii locului unde este situat bunul (*lex situs*) [articolul 12 alineatul (2) din PILA].

3.9 Insolvența

Întrucât, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Legea falimentului, dispozițiile Codului de procedură civilă se aplică procedurii de faliment, cu excepția cazului în care Legea falimentului prevede altfel și, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, desfășurarea procedurilor în instanță într-o cauză trebuie să se bazeze pe dreptul estonian de procedură civilă, legea aplicabilă procedurilor de faliment desfășurate în Estonia este legea estoniană.

Última atualização: 26/10/2021

A manutenção da versão desta página na língua nacional é da responsabilidade do respetivo ponto de contacto para a Rede Judiciária Europeia. As traduções da versão original são efetuadas pelos serviços da Comissão Europeia. A entidade nacional competente pode, no entanto, ter introduzido alterações no original que ainda não figurem nas respetivas traduções. A Comissão e a RJE declinam toda e qualquer responsabilidade relativamente às informações ou dados contidos ou referidos no presente documento. Por favor, leia o aviso legal para verificar os direitos de autor em vigor no Estado-Membro responsável por esta página.